

HALLINTOVALIOKUNNAN LAUSUNTO 7/2003 vp

Ministeriön selvitys hautaustoimen maksuista

Opetusministeriölle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallintovaliokunta on pyytänyt 3 päivänä lokakuuta 2003 perustuslain 47 §:n 2 momenttiin viitaten opetusministeriöltä kirjallisen selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty niiden edellytysten tarkemmaksi määrittelemiseksi, joilla voidaan poiketa hautaustoilain samamaksuisuuden periaatteesta (MINS 3/2003 vp).

Valiokunta on saanut opetusministeriön kirjallisen selvityksen 15 päivänä lokakuuta 2003.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Tuula Lybeck, opetusministeriö
- kirkkoneuvos Matti Halttunen ja maankäyttöpäällikkö Harri Palo, Kirkkohallitus.

OPETUSMINISTERIÖN SELVITYS

Ministeriön selvityksestä ilmenee, että opetusministeriössä valmistellaan parhaillaan vuoden 2004 alusta voimaan tulevan hautaustoilain seurantatyöryhmän asettamista. Työryhmään on tarkoitus kutsua jäseniksi lain toimeenpanon

kannalta keskeisten yhteisöjen ja viranomaistahojen edustajat. Ministeriön selvityksen mukaan seurantatyöryhmän työssä tulevat myös hautaustoimen maksut arvioitaviksi.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Selvityspyynnön tausta

Vuoden 2004 alusta voimaan tulevan hautaustoilain (457/2003) maksuja koskeva 6 § on vuoden 2002 valtiopäivillä hyväksytty eduskunnassa hallituksen esityksen (HE 204/2002 vp) mukaisena. Evankelisluterilaisen kirkon seurakunta ja seurakuntayhtymä voivat pykälän nojalla periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hau-

taamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset. Lisäksi maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuiksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaalle.

Hallintovaliokunnan mietinnössä (HaVM 21/2002 vp) todetaan, että säännös merkitsee perustelujenkin mukaan sitä, että maksuja ei voida määritellä erilaisiksi sillä perusteella, onko hau-

HaVL 7/2003 vp — MINS 3/2003 vp

dattava seurakunnan jäsen. Perustuslakivaliokunta on pitänyt kuitenkin lausunnossaan hyväksyttävänä, että maksujen perusteena otetaan huomioon jäsenyysaika kirkossa (PeVL 71/2003 vp).

Mietinnössään hallintovaliokunta on katsonut, että perustuslakivaliokunnan lausunnossa ilmaistun kannan perusteella on pikaisesti syytä ryhtyä erilliseen valmisteluun niiden edellytysten tarkemmaksi määrittelemiseksi, joilla voidaan poiketa samamaksuisuuden periaatteesta. Valiokunta on pitänyt samalla tärkeänä, että vastaisuudessakin on mahdollista noudattaa useiden seurakuntien nykyistä tapaa luovuttaa ilmainen hautasija sotaveteraaneille.

Hallituksen esityksen HE 19/2003 vp ja laki-aloitteiden pohjalta on kuluville valtiopäivillä muutettu hautaus-toimen maksuja koskevaa sääntelyä siten, että evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnat ja seurakuntayhtymät voivat myöntää maksuvapautuksen hautaus-toimen maksuista rintamaveteraaneille ja heihin rinnastettaville

henkilöille (HaVM 4/2003 vp). Näin osa hallintovaliokunnan mietinnössä HaVM 21/2002 vp vaadituista toimenpiteistä on toteutunut.

Samamaksuisuuden periaate ja jatkotoimenpiteet

Valiokunta katsoo, että opetusministeriön tulee mahdollisimman pian selvittää asiakokonaisuuteen kuuluvat eri seikat huomioon ottaen ne edellytykset, joilla voidaan poiketa hautaus-toimen maksuissa samamaksuisuuden periaatteesta. Selvitystyöstä johtopäätöksineen ministeriön tulee lisäksi antaa valiokunnalle oma-aloitteisesti uusi kirjallinen selvitys.

Lausunto

Lausuntonaan hallintovaliokunta edellyttää,

että opetusministeriö ottaa asianmukaisesti huomioon tästä lausunnosta ilme-nevät valiokunnan kannanotot.

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Matti Väistö /kesk
vpj. Veijo Puhjo /vas
jäs. Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Lasse Hautala /kesk
Rakel Hiltunen /sd
Hannu Hoskonen /kesk
Esko Kurvinen /kok

Kari Kärkkäinen /kd
Rosa Meriläinen /vihr
Heli Paasio /sd
Juha Rehula /kesk
Tapani Tölli /kesk
Tuula Väättäinen /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.